

Hakeminen UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malliin

Khall 25.09.2023 § 256

Valmistelija

Valmistelu ja lisätiedot: Hallintojohtaja Kari Kankaanranta, puh. 044 422 4020.

Kokoomuksen valtuustoryhmä jätti valtuuston kokouksessa 18.9.2023 seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

” Lapsiystävällinen kunta
UNICEF työskentelee Suomessa sen hyväksi, että lapsen oikeudet toteutuisivat kaikkien täällä elävien alle 18-vuotiaiden arjessa. Tavoitteena on hyvä elämä jokaiselle lapselle. Lapset ja nuoret ovat kuntalaisia, joilla ei ole äänioikeutta. Samalla he ovat kuntalaisia, jotka ovat oikeutettuja erityiseen huolenpitoon, tukeen ja suojeluun. Heidän varassaan on myös kunnan tulevaisuus.

Suuri osa lapsiin ja nuoriin liittyvistä päätöksistä tehdään kun nissa. Kunnan viranhaltijat, työntekijät ja päättäjät ovatkin ratkaisevan tärkeitä lapsen oikeuksien turvaajia ja toteuttajia.

UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malli on työväline, jonka avulla kunnassa voidaan varmistaa, että lapsen oikeudet toteutuvat mahdollisimman hyvin jokaisen lapsen arjessa. Tavoitteena ovat pysyvät, rakenteelliset muutokset kunnan toiminnassa .

Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että Euran kunta hakee mukaan Unicefin lapsiystävällinen kunta malliin. Lisätietoja löytyy osoitteesta lapsiystavallinenkunta.fi. ”

Esittelijä

Kunnanjohtaja Juha Majalahti

Päätösehdotus

Kunnanhallitus lähettää valtuustoaloitteen hyvinvointityöryhmälle valmisteltavaksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Khall 30.10.2023 § 309
440/12.05.00/2023

Hakemus UNICEF:ille tulee toimittaa viimeistään 31.10.2023. Aikataulusta johtuen aloitetta ei ole käsitelty kunnan hyvinvointityöryhmässä vaan suoraan kunnan johtoryhmässä.

Lapsiystävällinen kunta -malli jaetaan viiteen eri työvaiheeseen:

1. Malliin hakeminen

Ensimmäisessä vaiheessa kunta hakee malliin UNICEFin ohjeistuksen mukaisesti ja kokoaa lapsiystävällinen kunta - koordinaatioryhmän. Kun kunta on hyväksytty malliin mukaan, kunta ja UNICEF allekirjoittavat sitoumuksen yhteistyöstä.

2. Lapsen oikeuksiin tutustuminen

Toisessa vaiheessa kunta tutustuu lapsen oikeuksiin. Kunnan Lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmä käy läpi UNICEFin tarjoaman

alkukoulutuksen ja tutustuu teemapaketteihin, jotka käsittelevät lapsen oikeuksia kunnan näkökulmasta.

3. Nykytilan kartoitus

Kolmannessa vaiheessa kunta tekee kartoituksen lapsiystävällisyytensä nykytilasta. Kartoitus pohjautuu lasten kokemustietoon, mallin lapsenoikeusindikaattoreihin ja kunnassa jo olemassa olevaan tietoon lasten hyvinvoinnista.

4. Tavoitteet ja toimintasuunnitelma

Neljännessä vaiheessa kunta määrittää Lapsiystävällinen kunta -työnsä tavoitteet ja toimenpiteet eli laatii toimintasuunnitelman nykytilan kartoituksen tulosten pohjalta. UNICEFin hyväksyttyä toimintasuunnitelman kunta alkaa toteuttaa sitä.

5. Seuranta, arviointi ja tunnustus

Viidenteen vaiheeseen kuuluvat Lapsiystävällinen kunta -työn seuranta, arviointi ja Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen myöntäminen. Seurantatapaamisissa kunta ja UNICEF tarkastelevat yhdessä kehittämistyön etenemistä. Arviointitapaamisessa käydään läpi työn tulokset. Kun Lapsiystävällinen kunta -työn aloituksesta on kulunut kaksi tai neljä vuotta, UNICEF voi myöntää kunnalle Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen, mikäli työ on edennyt mallin kriteerien mukaan. Tunnustuksen jälkeen kunta jatkaa lapsiystävällisyyden kehittämistä mallin mukaisesti yhdessä UNICEFin kanssa.

Kunnanhallituksen tulee tehdä virallinen päätös malliin hakemisesta. Päätöksessä kunnanhallituksen on:

A. Nimettävä alustava Lapsiystävällinen kunta -koordinaattori tai kunnan yhteishenkilö

- Koordinaattori vastaa yhdessä Lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmän kanssa Lapsiystävällinen kunta -työn koordinoinnista, etenemisestä sekä säännöllisestä seurannasta ja arvioinnista.
- Kunta varmistaa, että koordinaattorin työnkuvassa on varattu Lapsiystävällinen kunta -työlle riittävästi työaikaa.
- Kunta varmistaa, että koordinaattoriksi valitulla henkilöllä on tarvittava tieto, taito ja ymmärrys laaja-alaisen kehittämistyön koordinointiin ja johtamiseen sekä lapsen oikeuksien edistämiseen kunnassa.

B. nimettävä alustava Lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmä, joka on yhdessä koordinaattorin kanssa vastuussa Lapsiystävällinen kunta -työn etenemisestä kunnassa. Hakuvaiheessa riittää, että kunta on nimennyt koordinaatioryhmän jäsenten tittelit ja toimialat/edustetut tahot, mikäli henkilöt eivät ole vielä tiedossa.

Kunta varmistaa, että koordinaatioryhmässä ovat edustettuina kunnan kaikki eri toimialat ja muut keskeiset toimijat, kunnan luottamushenkilöt sekä kunnan viestintä. Lisäksi ryhmässä tulee olla lasten ja nuorten edustaja/edustajia.

Kunta kutsuu mukaan koordinaatioryhmään myös tarvittavat kunnan ulkopuoliset keskeiset toimijat, kuten hyvinvointialueen työntekijän ja luottamushenkilön. Mukaan kutsutaan myös muita aktiivisia toimijoita, jotka

edistävät lapsen oikeuksia kunnassa, kuten kolmannen ja neljännen sektorin edustajia ja/tai elinkeinoelämän edustajia.

- Ryhmällä on oltava riittävät resurssit sekä mandaatti viedä Lapsiystävällinen kunta -työtä eteenpäin koko kunnan tasolla, eri toimialat kattaen.
- Koordinaatioryhmän voi linkittää johonkin kunnassa jo toimivaan ryhmään (esimerkiksi lasten ja nuorten hyvinvointiryhmään).
- Ryhmää voi täydentää myöhemmin, mikäli kunta valitaan malliin mukaan.

Edellä mainittujen lisäksi kunnan on vastattava muun muassa seuraaviin hakulomakkeessa oleviin kysymyksiin myönteisesti:

- Kuntamme on tutustunut Lapsiystävällinen kunta-mallin sisältöihin ja työvaiheisiin.
- Kuntamme on tutustunut Lapsiystävällinen kunta-mallin pääperiaatteisiin sekä siihen, mitä UNICEF edellyttää mallissa mukana olevalta kunnalta.
- Koko kunnallamme on tahtotila ja valmius sitoutua pitkäjänteiseen, eri tasojen, tahojen ja toimijoiden yhteiseen kehittämistyöhön.
- Kuntamme sitoutuu resursoimaan riittävästi työaikaa Lapsiystävällinen kunta -kehittämistyötä koordinoivan koordinaattorin ja koordinaatioryhmän työhön.

UNICEF päättää mukaan valittavat kunnat joulukuussa 2023. Mikäli kunta valitaan mukaan Lapsiystävällinen kunta -malliin, UNICEFin ja kunnan välinen yhteistyö käynnistyy alkuvuonna 2024. Kehittämistyö käynnistyy alkukoulutuksella, johon osallistuu kunnan Lapsiystävällinen kunta -koordinaattori ja -koordinaatioryhmä.

Esittelijä

vs. kunnanjohtaja Kari Kankaanranta

Päätösehdotus

Euran kunta hakee UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malliin.

Lapsiystävällinen kunta -koordinaattoriksi nimetään hyvinvointipalveluista/nuorisopalveluista vastaava viranhaltija.

Lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmään nimetään alustavasti: sivistyspalveluilta Lapsiystävällinen kunta -koordinaattori ja yläkoulun rehtori, ja hallinto- ja vetovoimapalveluista hallintojohtaja. Tekniset palvelut nimeävät edustajansa myöhemmin. Ryhmä nimeää puheenjohtajan keskuudestaan.

Kunnanhallitus ja nuorisovaltuusto nimeävät edustajansa koordinaatioryhmään. Lisäksi koordinaatioryhmä arvioi myöhemmin, ketä muita toimijoita ryhmään kutsutaan jäseniksi.

Asiankäsittely

Vs. kunnanjohtaja teki kokouksen kuluessa muutetun päätösesityksen, että kunnanhallitus toteaa vaadittavan resurssin suunnittelun olevan haastavaa näin lyhyellä aikataululla, josta johtuen hankkeeseen lähtöä arvioidaan vuoden 2024 aikana.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kokouksessa tehdyn muutetun päätösehdotuksen.